

HIND 5 SENTI

V. Lang
Tammepuiste 5
Tartu.

Jlmub kolmapäeviti

Õpilaseleht

Posti jooksev arve
nr. 2188

Toimetus ja talitus: Tallinnas, V.-Roosikrantsi 3
Tartu kontor: Ülikooli 21, Tartus
Tellimishind: 1 kuu — 20 s., 2 kuud — 40 s., 3 kuud — 50 s., 6 kuud — 1 kr., aastakäik 1 kr. 50 s.
Kuulutused: 5 senti mm, lehe ees — 10 s. mm, tekstis — 12 s. mm, teksti kirjaga — 15 s. mm

Nr. 4

18. oktoobril 1933. a.

II aastakäik

Uudiseid kodumaalt ja laiast maailmast.

4000 aasta pärast päevavalgele.

Virumaal, Lüganuse kihelkonnas, muinasteadlased (neid nimetatakse arheoloogideks) leidsid ja kaevasid lahti haua, mis peab umbes 4000 a. vana olema. Hauas leiti inimese luustik, mis lamas käed pea all, jalad kokku tõmmatud, nagu inimesed harilikult magavad. Haua ümbrusest on juba varemgi leitud eelajaloolise aja mälestisi: kivist kirveid, üks sarvkirves, luunaaskleid ja teisi tarbeasju, mida tarvitas inimene tol ajal (kiviajal). Üldse on Eestis leitud juba 150 luustikku kiviajast. Teadlastele on niisugused leiud väga tähtsad, sest nende järgi võidakse saada pilti sellest, kuidas elas inimene kaugel muinasajal.

Ilutulestik taevas.

Esmasp., 9. okt., nähti Eestis ja kogu Euroopas haruldaselt ilusat tähtede (meteoriitide) lendu, mida võis tõepoolest võrrelda ilutulestikuga. Öhtul, kella 21 ja 23 vahel, „sadas“ tähti nii suurel arvul, et neid vahetpidamata oli näha, mõnel hetkel koguni 4—5 korraga. Ja kui see ilutulestik lõppes, olid kõik tähed ikkagi omal kohal ja mitte ühtki ei olnud ära „lennanud“! Kust tulid siis ja kuhu kadusid need säravad sädemed öises taevas?

Meie Maa kogu oma õhkkonnaga tiirleb taevaruumis ümber Päikese. Raske on kujutellagi, missuguse kiirusega Maa taevaruumis edasi kihutab. See on kiirus, millele ei suuda ligineda isegi püssikuul: Maa lendab taevaruumis 30 km kiirusega sekundis, püssikuuli kiirus on aga ainult 0,5 km sekundis! Kuid Maa pole ainus taeva-

keha, mis peab aastast-aastasse oma rada ümber Päikese tiirutama. Seda teevad ka teised rändtähed ehk planeedid (näiteks, Veenus, Mars); ka lendtähed — tumedad kivid või rauatükid — on sunnitud Päikese külgetõmbejõul tema ümber tiirlema. Nad rändavad taevaruumis parvedena, justkui mõne taevakeha killukestena, ja et nende teed lõikuvad Maa omaga, siis võibki juhtuda Maa ja lendtähtede kohtamine taevaruumis. Lendtähed satuvad siis Maa õhkkonda ja väga suure kiiruse tõttu süituvad hõõrumisest õhus. Sel hetkel ilmubki taevavõlvil „langev täht“. Riivab lendtäht ainult natuke Maa õhkkonda, näeme teda ainult hetkeks; lendab ta madalamalt, pikemat teed õhkkonnas, näeme teda särava joonena üle poole taeva. Kuid lendtäht võib ka Maale otsa vastu sattuda ja siis kukub ta meteoriidina maa pinnale. Arvatavasti kukkus nii mõnigi säde viimasest lendtähtede ilutulestikust maa peale, kuid kuhu, seda praegu ei ole teada. On tähelepandav, et suuremad „tähesajud“ korduvad ühel ja samal ajal kas iga aasta või aastate järele, see tähendab, et Maa oma

KUMBLUSSEEP

A.FREDERKING, TARTUS

teel kohtab neid pisikesi taevakehi ikka ühel ja samal kohal taevaruumis!

Ka inimene lendab juba uskumatu kiirusega: 630 km tunnis!

Niisuguse peadpööritava kiiruserekordi saavutas itaalia lendur Casanelli merelennukil. See on suurim kiirus, mida lennukid seni on suutnud arendada, — üle 10 km minutis ehk umbes 175 m sekundis. Saad vaevalt loendada 1, 2, 3, ... 6, ja 1 km ongi läbi! See on kunstlik lind, mis 4—5 korda kiiremini lendab, kui parimad sulislendurid! See on juba välklennuk!

Lugege täna lehest:

Huvitavaid uudiseid taevasest ilutulestikust, maailma kiireimast lendurist j. m.

Jamboreele! Rakvere skaudi kirja skautide ülemaailmikust kohtamisest Ungaris.

Juttu radžast ja ta tiigrist.

Sellest, mis paberi ja kliistriga on peale hakata.

Romaanist loeme Hatako kättemaksu.

Jamboreele!

RAKVERE SKAUDI MÄRKMEID EESTI SKAUTIDE MATKALT 4. ÜLEMAAILMLISSE SUURLAAGRISSE UNGARIS

1. ÄRASÖIT!

Eelärevus

käesoleva aasta augusti esimesel pooltel Ungaris asetleidnud järjekorralt neljandaks ülemaailmlikuks skautide suurlaagriks — jamboreeks oli küll skautide seas kõigjal maailmas küllaltki pinev. Seda enam, et eelolev jamboree oli ühtlasi skaudiliikumise juubeljamboree liikumise 25-aastase suure edukäigu mälestamiseks ja selle tõttu ka oma pidustustega küll kõigiti ihaldamisväärne kaasategemiseks kõigile pealt kolmele miljonile skaudipoisile maailmas.

Ungari skautide peastaap omaltki poolt ei jätnud tegemast kõike, et nende korraldamisele antud jamboreeks kokku tuleks võimalikult suurel arvul rahvusi ja skaute. Nii Rakvere skautmalev sai juba m. a. Ungarist küllaldaselt määralt tutvustavaid brošüüre nii jamboree enese kui ka Budapesti ja kogu Ungari kohta, ning küll üle poole aasta meelitas skautide kodu seinalt silma jamboree ametlik plakat, kujutav sirutatud käes maakera hoidvat ja skaudivendi rõõmsal näol Gődöllösse kohtamisele kutsuvat skauti. Et see ungarlaste, võiks öelda, reklaam tagajärgi andis ja et see ka kõigiti kohapealse korralduse vääriline oli, seda nendivad nüüd vast kõigi 47 rahvuse esindajad, kes jamboreest osavõtnutena nüüd kas koju jõudnud või veelgi alles koduteel.

Enesest mõistetavalt jamboree ootel oli kihevil ka kodumaa skaudirahvas. Vaatamata majanduslikult mitte küllalt kergele olukorrale, vaatamata sellele, et Eesti skautmalev ei evi mingeid riigilt antavaid toetusi, mille kaasabil oleks võimaldunud väikese Eesti väärikas esindamine seal rahvuste paremate poegade kohtumisel, ei saanud siiski juttugi olla Eesti esinduse puudumisest Gődöls. Seda enam, et siiski oldi osa võtnud kõigist seniipeetud jamboreedest, nii 1929. a. Inglismaal Birkenheadis, 1924. a. Taanis, Kopenhaagenis, ja isegi esimesest jamboreest 1920. a. suvel Londonis, kus ainukestena Soome, Läti ja Leedu skautide puudumisel, esindati Balti riikide skautlust.

Asja raskuspunkt seisis vaid

selles, kuidas sinna, Gődölsse, pääseda ja kui suur on sellega seoses olev kulu. Mitmetest kavadest enam-vähem tõepärasemaks kujunes — eesti skautide 40-mehelise esindusgrupi sõit autodel, maršruudil Riia - Kaunas - Königsberg - Berliin - Dresden - Praha - Viin - Budapest. Paar päeva enne väljasõitu seistakse aga ootamatult ilusate kavatsuste rusude ees —

tänu rahaväärtuse langemisele,

mis kogu matkaga seoses olevat kulu iga üksiku osavõtja kohta vähemalt kr. 50.— võrra tõstis. Selle otsemaks tagajärjeks omalt poolt oli aga see, et 40 skaudi asemel kauget teekonda alustasid vaid 14 skauti ja ka eelduste kohaselt huvitavat autosõitu tuli asendada sõiduga raudruunal selle mitmete tülinat, aga ka huvitavusega, nii kuis hiljem selgus. Ja samast ka Rakvere skaudipere esindus seal maailma skautide Mekkas vähenes tervelt 50% võrra: sõita said vaid masterid A. Miller ja E. Priiman, kuna kaks tublit skaudijuhti koju pidid jääma. Ainult paar päeva varem vajaline valuuta muretsetud — ja kõik oleks võinud olla korras.

Ja nii siis samal päeval kui Rakvere skaudisõprade selts suure mürina ja kärinaga pealt pooletuhande linnarahva pühap., 23. juulil, Kunda lõbusõidule viis, läkski kahel mainitud Rakvere skaudijuhi lahti

matkaks kaugete hõimuveldede maale.

Tapal suure hallooga ja tugevate vasakkäe-pigistustega ühinenud pealinna poolt tulevate skautidega, selgub, et kogu Eesti pealt kolmetuhande-hingelist skaudipere esindava meeskonna komplekteerivad vaid Tallinna ja Rakvere. Kahjatsetavalt pole suutnud isegi mitmed suuremad eesti skautmalevad, nagu Tartu, Narva ja Pärnu, oma esindajaid skautluse suurde õppekooli saata, kuna raskused nähtavasti ületasid head soovid.

Puuduvad ka noored kotkad,

missuguses organisatsioonis just huvitavalt kogu möödunud talve

vältel propageeriti osavõttu Ungari jamboreest nii ajakirjanduses kui ka „Õpilaslehes“, „Kaitse Kodus“ j. m. Ja ka veel paar nädalat enne jamboree algust ajakirjanduses võis lugeda suurema noorte kotkaste grupi saatmisest Ungari jamboreele, siis nähtavasti kokkuleppe mittedaamine skautide ja noorte kotkaste peastaapide vahel tõmbas siin noorte kotkaste kavatsusele lõplikult kriipsu peale. Sellegi peale vaatamata jamboree kaasategemine noortel kotkastel oleks siiski olnud võimalik jamboree nende külaliste erilaagri osas, kuhu koondusid ülemaailmlisse skautide vennastusperre mittekuuluvad noorte organid, nagu seda on praegu näit. itaalia balilad ja saksa mitmenimelised jugendbundid.

Seda suurem on aga meie kõikide heameel, et meiega kaasa sõidab kõigist eesti skautidest lugupeetud ja hiljuti oma 60. sünnipäeva pühitsenud eesti skautide peavanem

direktor N. Kann.

Paljust rännakutest suurte kogemustega mõnus mees, elutark hallpea, kes nii osavalt oskab kohaneda noortega ja kes meie pikal matkal mitmelgi juhul aitas meid oma hea nõuga välja seisukorrast, kuhu meie, noored, nõutult seisma jääme.

Rong Tapa jaamast väljunud, muutus meile reserveeritud vaguniosa kui mingiks kaubabörsiks. Varustusime esindusvormi juurde kuuluvate esemetega, nii kui seda on ka rahvusvärvidega lint pealkirjaga „Estonia“ pluusi rinnale õmblemiseks, ja nii välislinnades kui ka jamboreel hiljem silmapaistvat tähelepanu pärinud laagrimüts, milline on sarnane praegustele Tallinna ja Rakvere skautide laagrimütsile. Oleme meie, kaks rakverlast, varstigi dollari . . . , kahjuks ainult omanikud ja mitte miljonärid. Kust need sinised ühelised pärit on, teavad paremini pealinna skaudid, kes meile valuuta hankimise oma mureks olid teinud. Suures valutapõuas olime kõik kokku küll kõige mitmenimelisemate rahamärkide omanikud, naela ja dollariga alustades ja Türki rahaga lõpetades.

Hilisel ööl Tartu jaama jõudnud, leiame eest Tartu maleva juhi skautmaster H. Michelsoni mõne skaudiga, kes meile viimsed

Gustav Pöldmann.

Koduaed.

Vaenlaste vastu võitlemas...

Kutsumata võõras on mõnikord nuhtluseks, tähendas isa kui aias tegemist oli kahjulikkude putukatega. Need küllalised olid tõesti häbematud, otse roimariid ja söödikud. Ära oleksid nad hävitanud kõik meie aiasaagi ja peale selle veel puude ja põõsaste lehed, kui neile aga mahti ja voli oleks antud. Aga seda ei tehtud. Aednik oli valvel ja kahju-sünnitajate leegionid said hävitatud või eemale peletatud koduaiast. Aeda kaitsiti sissetungiva vaenlase eest nagu riiki kaitstakse vaenlase vastu, et püsiks oma riik, rahvas ja vabadus. See oli suur ja tähtis taimekaitse töö ehk kahjurite tõrje, päris kodukaitse, mida peeti igal suvel varakevadest hilisiseni.

Vaenlasi oli palju:

Väike külmaliblikas, üks kahjulikumaid puuvilja vaenlasi. Ta on valkjashallide tiibadega, milledest esimesed tiivad olid tumedad ja laineliste põikvõõrtidega. Päris pisike olend; ainult isaloom on tiibadega, emaloomal puuduvad tiivad hoopis ja sellepärast ta ei sarnanegi liblikale, vaid ennem mõnele mardikale või kärbssele. Emaliblik ei saagi selle tõttu lennata, tema peab ainult ronima. Viets küll liblika kohta sarnane liikumise võimalus!

Sügisõhtutel, enne külmade tulekut, kui isaga aias koristustöödel olime, ma külmaliblikaga tutvusingi. Lendasid siis aias siia-sinna looklevalt ja katkendiliselt, mitte aga ühtlaselt nagu see liblikate lennu kohta üldiselt omane on. Isa liblikas oli siis pulmalennul, ta otsis emaliblikat, kes tiibade puudumisel peab püüdma ronida puude noorte aastakasvude juure, et sinna panna oma mune. Ronimisel peab aga isa-liblikas kätte saama emaliblika enne munemist ja tegema ta sigivaks.

Olin huvitatud külmaliblika munadest. Otsimisel leidsingi ühe ladvapunga lähedusest imepisikesi mune 2—4 kaupa koos. Isa hävitas need munad ja teadis rääkida, et üks emaliblikas võib muneda üle 250 muna.

Isa teadis, et munadest kasvavad kevadel 10-jalgised 2—2,5 cm pikkused röövikud. Järgmisel kevadel nägimegi neid. Nad olid kollakasrohelistes, tumedama küüduga seljas ja kolme valge küüduga kahel pool küljel. Hirmus suu-

head kodumaised soovid kaasa anab, nii ka

**südamlikud õnnesoovid
kraavisõitmiseks**

jne. Veel viimsed „tundeavaldused“ kodumaa esindajatele jaamades ning nädalaid kestnud ettevalmistus ja viimaste päevade rabin nõuab oma — kõiki valdab uni, rahulik teadmises: tulgu nüüd mis tuleb, piir on vähemalt seljataga.

Eerik.

red söödikud olid nad tõesti. Alguses söid nad puu pungid, siis lehti, aga viimaks tungisid õite ja viljade kallale. Päris häda oli nendega ja tuli tarvitusele võtta tõrjevõtted.

Aga veel: 40 päeva peale munast tulekut, nii umbes juuniku esimeste päevade sees, laskis täis- ja rammusaks söönud röövik enese niidi abil puu otsast maha, puged mullasse ja muutus seal nukuks. Päris peenike vend! Sügisel puged nukust välja juba uus liblikas — moonumisprotsess oli läbi!

Hulgana teevad külmaliblikad puuviljaaias lõpmata suurt kahju, nagu see sündis meie naabriaias, kus peremees tõrjevõtteid ei kasutanud. Õuntest ja pirnidest oli aed sügisel lage.

Meie isa oli aga ettevaatlikum. Ta pani sügisel septembrikuus puutüvede ümber kleepiva putukaliimiga määritud võõd. Mina aitasin isa, ja see töö läks minu käes päris hästi. Need liimivõõd olid määratud muidugi emase külmaliblika kinnipüüdmiseks, kes puu otsa munema kipub. Jäid kõik sinna jalgupidi kinni nagu kärbsed ja munad jäid pungadele panemata. See oligi tõrje!

Aeg-ajalt käisin aias sügisel järele vaatamas, kas liim mitte ära kuivanud ei ole, ja kui tarvis oli, siis uuendasin liimi või panin uued võõd.

Liimi keetsin ma ise, retsepti sain „Aianduse õpperamatust“. Keetmine oli päris lihtne. Võtsin:

300 gr. kampolit,
10 gr. kollast vaha,
190 gr. puuõli (riitsinuseõli jt.)
natuke mett.

Keetsin veidi, segasin hästi ja lasksin jahtuda, ja putukate surmaliiim oligi valmis, saadud mu oma vabrikust.

Nüüd võtsin paksu pakkimispaaberit ja lõikasin sellest 15 cm laiused ribad, mis nii pikad pidid olema, et nad ümber puutüve ulatasid. Need paaberiribad sidusin tugeva nõõriga ümber puu ülevalt ja alt tugevasti kinni, et putukad alt läbi ei pääseks pugema ja määrisin nüüd liimi umbes 8—10 cm laiselt paaberiribade peale. See oli päris lihtne, kuid huvitav töö.

Oli puul tugi kõrval, siis panin ka toele liimivõõ ümber, sest muidu oleksid putukad võinud mööda tugiteivast puu otsa ronida.

Talvel või varakevadel kõrvaldasin liimivõõd koduaia viljapuudelt ja puhastasin puutüved kuni maani harjaga hästi puhtaks, et hävitada tüvele munetud kahjurite mune. Et töö tagajärgedes kindel olla, määrisin tüve veel viljapuukarbolineumiga. Ja see oli kõik. Ka

Õunapu õielõikaja ehk kärskas tegi koduaia viljapuute kallal kurja tööd. Pisike põrnikas aga tigidust ja kurjust otsani täis. Juba varakevadel ärkasid nad talveunest ja hakkasid mööda viljapuid ronima ja hiilima, sest lähenes mardikate pulmaaeg, mille mõõdumisel emaloom kohe munele asus.

Ta näris õiepunasse oma pika kärsa abil augu ja pani selle augu kaudu veel

BRILLIANT

Tindid,
tukšid,
kontori-
liimid,
kleppasta-
temp livürv
jne.

on parimad.

Pealadu: Tartu, Tiigi 78.
Telefon 13-87.

avamata õiesse ühe muna. Kui ilmad kauemini jahedad püsisid ja õied niipea ei avanenud, oli õielõikajal aega laialt munemiseks, kõik munad sai ta õitesse panna, raisku ei läinud ühtegi.

Aga õitele oli see õnnetuseks. Sest umbes 8 päeva järele peale munemist, ilmus munast tõuk, kes õie sisu ära söi, ilma et see oleks saanud end avada, päikese soojust, mesilasi ja liblikaid vastu võtma. Noor avamata õis suri nagu külmas rikitud, ta ei näinud kevadet ega selle iku. Ja sügiseks oli õunapu õuntest tühi.

Oli tõuk õiepungas umbes 14 päeva hävitustööd teinud, läks ta seal sees hästi rammusaks ja muutus sealsamas nukuks, kust veel juuniku noor mardikas ilmale tuli. Neid oli puudel küllalt jooksmas näha. Suve läbi elasid nad viljapuude peal ja närisid puulehti. Põrnikad suvitasid.

Sügisel otsisid nad üles varjulised kohad koorepragude vahel ja mullatükide all, et seal talvitada. Viimast asjaolu võtsin ma tõsiselt arvesse ja asetasin juba augustikuus viljapuutüvedele õlesidemed, s. o. püünisvõõd ümber, kuhu kärsakad hulgana talvitama pugesid. Talvel kõrvaldasin õlesidemed ja põletasin ühes mardikatega. Ka kooliaias tegime sügisel need tõrjetööd loodusloo tundides läbi ja jälgisime talvitama pugenud putukate elu.

Nii kooli- kui ka koduaias said sügisel viljapuud põhjalikult puhastatud sammaldest ja samblikkudest ning veel üle lubjatud. See aitas, ja söödikute sugu kadus õunapuude kallalt. Vaenlastega peab võitlema.

Teistest viljapuude vaenlastest edaspidi. Nüüd hüvasti!

**Noor
„ÕPILASLEHE“
lugeja!**

Vaata järele, kas sinu sõbral on „Õpilasteleht“ juba tellitud! Kui mitte, siis hoolitse selle eest, et tellimine täna veel ära saadetaks!

Radža ja tiiger.

Selle loo jutustas minule noor hindu, arst.

„Teate, mis tähendab radža,“ nii algas ta oma jutustust. „Muidugi teate. Radžad on väga rikkad ja väga suursugused hindu valitsejad. Öieti öelda ei ole neil küll mingit võimu, ei sõjaväge peale oma isikliku ihukaitse ega muud. Küll on neil oma arvukas kogu alamaid, kuid ühes oma alamatega on radžad inglise ülemvõimu all. Vast teate seda isegi. Radžade tegevust peetakse teravalt silmas ja kes vast mõtleb ajada oma iseseisvat poliitikat, peab oma troonilt varsti taganema või kaob mõnel muul viisil. Selle eest aga oma alamatega võivad radžad toimida oma heaksarvamise kohaselt.

Olen seda tunda saanud omal isikul.

Olin lapsepõlves kellegi inglase perekonnas teenijaks. Indiast lahkudes võtsid inglased mu kaasa. Inglismaal ma hakkasin õppima. Läksin minema oma senise pere-mehe juurest ja igal võimalikul viisil raha teenides — käisin isegi pesu pesemas — õppisin, õppisin, õppisin. Ja sain viimati arstiks... Tulin tagasi kodumaale isa vaatama ja siin pidin tundma omal nahal, mis tähendab radža.

Elasin kodus juba kümme aastat päeva. Äkki astus meie vaesesse majja üleni kullases mundris läikiv inimene. Radža käskjal.

„Sa oled arst?“ küsis ta minult.

„Olen.“

„Pead viibimata tulema radža juurde.“

Läksin lossi.

„Radža ootab sind puuride juures“, öeldi mulle lossis.

Loomaaias, puuride vahelisel avaral platvormil seisis salk inimesi, radža saatjaskond. Kõik särasid kullast. Keskel tugitoolis istus radža ise. Väike, tõmmu mees siniste huultega. Tema üksi oli riidetatud tagasihoidlikult, euroopa moodi, tumedasse ülikonda. Ainult peas ta kandis hiigelbriljandiga ilustatud valget mütsi.

Kummardusin.

„Oled arst?“ küsis ta kähiseval häälel.

„Olen.“

„Arsti!“

„Keda?“ küsisin imestunult.

„Viige ta...“

Mind viidi suure seina juurde. Selle taga seisis jalgedel tuikuv elevant. Ta lont tõmbus krampides. Silmad olid kinni. Ta hingas raskelt, vilistades.

„Siin on haige“, öeldi mulle. „Arsti. See on radža lemmikelevant.“

Kehitasin õlgu.

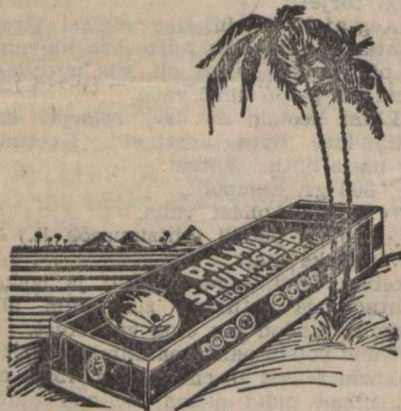
„Ma ei oska arstida loomi.“

Radža kuulis mu vastust. Juhatus midagi minule täiesti ootamatut.

Radža hüppas üles nii kiiresti ja tigidalt, et ta iste ümber kukkus. Ta jooksis mu juurde, nii lähedale, et ta briljant mu silmade ees kiirgas. Vihast värisedes karjus ta minu peale.

Mis ta karjus?

Et ma olevat häbemata jõmpsiakas, et tema elevant pole loom, vaid targem inimestest. Et ma ole-

vat jultunud ega ole radža ees kummardunud põlvini. Et ta mulle selle häbematus on andestanud oodates, et ma terveks arstin ta elevanti, et aga nüüd mul vastutust tuleb kanda oma eksituste pärast.

Radža viipas ja mind seoti kätest ning jalust, enne kui ma veel jõudsin midagi ette võtta. Radža istus uuesti toolile ja hakkas nõu pidama oma saatkonnaga.

Varsti lõppes nõupidamine.

„Sa oled surma mõistetud“, ütles siis pühalikult radža.

Mu sidemed võeti lahti ja viidi mind ühe puuri juurde. Puuris tammus ringi noor bengali tiiger. Puuri uks tõsteti veidi üles ja mind lükati sisse, tiigri juurde. Mäletan veel erilist, teravat kiskja

lõhna. Tiigri suurt vöödilist keha. Ei jõudnud veel kokkudagi. Kõik tundus nii meeletu olevat. Kujutlege aga mu üllatust, kui tiiger mu juurde tuli ja mu kätt lakkus oma kuuma, kareda keelega.

„Oled üllatunud, koer,“ naeris radža. „Varsti lõpeb su üllatus.“

Ta läks minema ühes oma saatjaskonnaga. Jäin üksi.

Tiiger sügas end mu jalge vastu ja heitis põrandale. Ei ühtki hinge lähedal. Mis see tähendab? Miks tõugati mind siia puuri kodustatud kiskja juurde? Mis mõte on neil sellega?

Jõudis kätte öö. Haige elevant hoigas. Tiiger istus võre juures otsekui oodates kedagi. Ta haigutas närvlikult, limpsas keelt.

Kostsid sammud. Tiiger hüppas üles. Valvur, järel vedades suurt korvi lihatükkidega, käis piki puure. Ta toitib loomi. Meie puurist läks ta vaikides mööda. Tiiger ei saanud tükikestki liha.

Uuesti jäi kõik vaikseks ja tühjaks. Ainult mu vangistuskaaslane kiunub vaikselt mu jalgade ees ja hõõrub end. Ta palub süüta. Ta on näljane.

Järsku koidiku eel kuulen ma sosinat.

„Tohter!“

Ma hüppasin üles.

„Tasem. Praegu on kõige pimedam aeg. Kuula. Radža pani su kinni taltsa tiigri puuri. Neli päeva ei saa ta toitu. Siis ta muutub uuesti metsikuks ja murrab su. Said aru?“

„Sain.“

„Su isa jooksis inglase juurde su eest paluma. Kindral ütles: see on radža asi, ma ei saa siin midagi teha. Said aru?“

„Sain.“

„Sa ei tunne mind. Olen luku-sepp. Sa arstisid mu poja terveks palavikust. Minu tehtud on kõik puuride lukud radža loomaaias. Sa päästsid mu poja. Ma päästan sinu. Tule välja, ainult tasem. Tule välja ja mulle järele. Viin su välja.“

Olin päästetud.

Mulle jutustati, et hommikul, leides puuri olevat tühja, radža peaaegu vihastas end surnuks. Tema seletati, et ma olen võlur ja olen öösel puurist välja lennanud kuldsel hobusel. Leidus isegi sadakond oma silmaga nägijat. Kõik valvurid uste juures seletasid sedasama. Muidu oleks nende käsi käinud halvasti.

Nii päästis mind otsekui ime.

Hakkame meisterdama.

MIS PABERI JA KLIISTRIGA PEALE HAKATA

Ats ja Lii mängisid toas. Mänguasju neil oli mõningaid, kuigi mitte just palju. Kuid häda seisis selles, et nimelt Atsi armsamat mängu, hobuse rakendamist vankri ette, ei saanud enam hästi mängida, sest hobusel oli jalg alt ära, ta ei seisnud enam püsti.

Oli vaja hobune ära parandada, sest muidu ta oleks käinud veel küllalt, kui mitte see jalg. Lapsed võtsid hobuse ja läksid ema juure nõu ja abi otsima.

Ema võttis hobuse kätte ja hakkas ühes lastega seda lähemalt vaatlema. Hobune oli tehtud paberist, õigem pressitud pabermassist.

„Kui nii,“ ütles ema mõtlikult, „siis võib ju asjale abi leida. Katsume, ehk tuleme toime.“

Ema võttis paberilehe ja pliatsi,

seadis need lauale valmis ja läks lastega kööki kliistrit keetma. „Kõige parem,“ ütles ta, „on rukiipiüülist kliister, teeme seda.“

Ta võttis veidi jahu, tegi ta vähese veega märjaks ja hõõrus hästi läbi, nõnda et tükke sisse ei jäänud. Siis pani ta jahupudru tulele ja ootas, kuni see keema hakkas. Ise aga ühtepuhku segas putru ja eriti tugevasti keemaminemise ajal, sest just siis on kliistril kalduvus tükki minna. Tükki-dega kliister aga ei kõlba, seletas ema, vaid ta peab olema ilusti sile, muidu ei saa temaga midagi teha. Hea kliistriga aga on mõndagi peale hakata.

Kliister sai valmis ja õnnestus hästi, ta oli sile ja läbipaistev. Nüüd võeti kliistripott ja mindi tagasi tuppa, kus laual juba ootasisid enne valmis pandud paber ja

pliats. Lapsed vaatasid huviga, mis edasi tuleb.

Nüüd võttis ema veel vaseliini-tuubi ja määris pliatsi üle vaseliiniga. Paberilehe aga määris ta kokku kliistriga, jättes ainult kitsa ääre puhtaks. Siis pani ema pliatsi puhtaksjätud paberiäärele ja keeras pliatsi paberi sisse. Saadud toru viidi pliidile sooja kohta kuivama.

„Nüüd on meil kliistrit ja paberit,“ ütles ema, „võiksime veel mõne asja meisterdada, eks ole? Mis asja me teeksime?“

„Ma tean,“ hüüdis Ats. „Pliatsid on alati laiali ja kaovad ära. Teeme neile topsi!“

„See on hea mõte,“ kiitis ema, „ja pole ka raske teha. Klaasi võtame vormiks.“

Ema võttis klaasi ja määris selle üle vaseliiniga. Vahapeal tõmbasid Ats ja Lii parajaid paberitükke üle kliistriga. Siis võttis ema puhta paberitüki, kastis selle vees märjaks ja keeras ta klaasi ümber. Märjale paberile hakkas ta

rile, kes seisis ta juures valge nagu lõuend. Ohvitser tõmbas paar korda tugevalt suitsu ja jatkas:

„Kas nende kiskjatega saab midagi teha, pealegi veel siin, metsas? Ainuke abinõu endakaitseks on ajaviitmata teele minna, et veel õhtuks jõuda jaama. Muudu võib järgmisel ööl korduda seesama.“

Ja andis käsu ajaviitmata asjad kokku võtta ja teele asuda.

Kui viimane inimene, õudusetundes veel pilgu heitnud metsale, kadus teekäänaku taha, tuli Hatako väija legendikule. Tuimalt vaatas ta mullakünkale, mis varjas ta ohvreid. Seekord leidis ta tuleasemete äärest rohkesti toitu, sest hirmust meeletud sõdurid olid segaduses unustanud palju maha. Kui Hatako oma nälja kustutanud, ruttas ta edasi, jatkama askarite jälgimist.

Sõdurid marssisid tihedate ridadena, seljagant kaitstud tugevasti relvastatud salga poolt. Äkki kadus üks neist põosastesse. Metslane hiilis hääletult talle järele. Ta tahtis juba hüpata oma ohvrile, kui äkki üsna ligidalt kostis misjonäri hää. Temast mööda kanti raam. Kandjad peatasid vahetama ühte, kes oma jala vigastanud.

„Neljas, mu venna eest,“ ütles Hatako, nuga peites nahktuppe. Järsku kokkus ta ja tundis oma südant külmaks tõmbuvat õudusest. Suri ja avatud suus nägi ta manjema teritatud hambaid.

„Mu oma suguharust ja ma ei aimanudki!

päris hiljuti on läbi läinud askarid oma vooriga ja vangidega. Ettevaatlikult ja vaikselt, peaaegu kuulmatult sammus Hatako edasi jälgi mööda.

Päike oli juba kõrgel, kui ta kuulis esimesi hääli. Silmapilk pöördus ta ära teelt ja hoidis end edasiliikumisel põosaste varjus. Hääletult nagu madu poetas ta end läbi tiheda padriku ja juurte rägastiku, ületas hüpatel teel ees olevad langenud puud, läbistas ojad ja soised laukad. Ta kuulis kära, kandjate naeru ja lobisemist, sõdurite toorest naeru, ahelate kõlinal ja ohvitseride komandosõnu.

Viimaks jõudis ta askarite salga etteotsa. Põosastiku varjust vaatas ta põleval pilgul mööduvate inimeste nägusid. Äkki ta hüppas jalule ja kummardus ette nagu hüppeks valmistuv leopard. Hatako nägi mustas rüüs misjonäri, kes istus kandraamil. Vaevu valitses ta end ja laskis mööda kogu vooi oodates, kuni viimased kadusid teekäänaku taha. Siis jooksis ta uuesti sügavasse metsa ja liikus edasi kiirel sammul, et uuesti jõuda askarite ette.

Kui aga puude vahelt hakkasid paistma banaanide kuld-kollane lehestik ja onnide õlgkatused nende vahelt, pöördus Hatako, kiirelt otsustanud, põllule ja peitis enda kõrvitsalehtede varju. Ta nägi, kui välja tulid naised vastu võtma sõdureid. Liikumatu kõrvitsate vahel lamav Hatako nägi, kuidas inimeste voor väljus metsast. Legendikul pidid askarid peatama. Kui varjud venisid üsna pikaks ja peaaegu katsid legendiku, roomas vaikne luuraja välja oma varjupaigast ja peitis enda metsa.

Noorte loomine.

Mida provintsi- linna õppur Tallinnas nägi.

Elasin Haapsalus. Oktoobrikuus sel aastal tuli mul mõte külastada Tallinnat. Kuna äripäeviti pidin koolis käima, siis tegin seda pühapäeval. Laupäeval ronisin rongile ja õhtul olin juba Tallinna Balti jaamas. Olin enne hädas kui suurest autode ummikust läbi pääsin. Õõ veetsin sugulaste juures ja teisel hommikul hakkasin linna uurima. Tahtsin kõigepealt minna Kadriorgu tuttavat poissi külastama. Vabaduse platsilt läksin trammile ning kui tramm jõudis lõpp-peatusse, ronisin maha ja hakkasin siis tänavate nimesilte uurima — vaatan mis see — Suur Tartu maantee. Tont võtaks, olen võtnud vale trammi ja ei oska nüüd kuhugile minna. Raha oli — sõidan tagasi — see oli ka ainuke pääsetee räbalast seisukorrast.

Õhtupoolikul liigun Vabadusplatsilt Harju tänavale, liigun ja uurin vaateaknaid, järsku üks politseinik peatab mind: „Te liigute vale kätt!“ „Ah jaa!“ ütlen süütuses ja ronin edasi, sest arvasin, et pean nüüd ruttu edasi minema.

„Noormees, kas te ei mõista, paremat kätt!“ kolab vali käsklus järele. Ronin siis teinepoole tänavat ja mõtlen ise, et küll on ikka meil Haapsalus hea elada, käi kus tahad, kas või kesk sõiduteed, aga noh, ruttan edasi. Lähen edasi ja otsin parajat juhust, et üle kõnnitee tagasi minna, sest just üks tähtis asi ühel vaateaknal jäi vaatamata.

Nii oli mul paar väikest seiklust pealinnas, pärast me arutasime Haapsalu poistega seda asja ja otsustasime kategooriliselt selle vastu protesteerida kui ka Haapsalus seatakse sisse sarnane kord.

E. A. Ojanurme.

Minu seiklus.

Oli ilus juunikuu öö. Kõndisin piki metsateed kodu poole. Oli veel umbes 1 km käia, kui korruga minu kõrvalt pöösast kostis kole kisa ja valge peletis kargas pöösast välja. Panin jooksu, kuid peletis ajas mind taga. Hakkasin juba väsima, kuid olin ka juba üsna kodu lähedal. Alles kodutrepil vaatasin tagasi, ja enda suureks üllatuseks nägin, et see ei olnud keegi muu, kui minu vend, kes endale valge lina ümber oli võtnud.

Kiitsin teda, et ta oli nii vapper ning ajas mulle kabuhirmu peale.

Päkapikk.
10 aastane.

Meie kool.

Kas tunnete kõik meie kooli? Kuresaare linna algkooli? Ei tunne. Seda ma arvasin! Siis tutvustan teda teile. Ta asub Kuresaare käidavamas tänavas, turu ääres ja on suur kahekordne kivihoone. Meie kool on kuue-klassiline,

temas on ligi 300 õpilast ja kümme õpetajat. Olen kuenda klassi õpilane. Meie klass on teisel korral, saali kõrval (kus hommikul palve on). All on ka saal, seal võimleme ja peame pidusid ja koosringi“ koosolekud on igal laupäeval kella olekuid. Meie „Lauluringi“ ja „Lootus- $\frac{1}{2}$ 5—6-ni. Peale „Lauluringi“ mängime kooli õues, kui ilus ilm on. Lõbusaimad mängud on: „Käte pihta löömine“, „Itrefaat“ ja „Parima jooksja otsimine“.

Oleme nüüd juba üle kuu aja koolis käinud, õpitakse innuga, isearanis meie klassis, sest on ju viimane klass. Septembri lõpus ütles klassijuhataja, et meie klassis on parim õppiija H. T... Nüüd katsub igaüks temast ette. Võistleme. Ootame mis tulev kuu toob ja kes siis esimene on?

Maimu.

Kuressaares, 15. X 33. a.

Talvine õhtu.

Tasa, tasa langevad üksikud lume-
helbed, tasa liugledes, kui oleks neil kahju langeda alla sõprade sülle, kes paksu sammetise vaibana katavad emakest-maad.

Päike on veerenud, ära kaugele silmapiiri taha, väljas on pime ja külm.

Soojas talutoas ahjuäärsel pingil istub isa, pea on toetanud ta käele ja popsub piipu. Aeg-ajalt varjavad ta tõsist habemes nägu sinikashallid suitsu pilved. Vahest kõhatab ta ja silmitsseb lauaääres õppivat Jütsi. A, B, D veerib Jüts ja vaatab nutuste silmadega emale, sest jälle ei oska ta edasi veerida. E, aitab ema ja näpistab Jütsi kõrvast. Mitu suurt pisarat veereb Jütsi silmist. Miks on ema ometi nii kuri? Kuidas siis tema, see väikene Jüts, jõuab õppida kõiki raamatuid lugema, seal ju igas isemoodi sõnad, ise järjekorras ja raamatuid on ju nii palju.

Ahju ääres lamab Muri, tasa haugatab ta unes. Jüts jätab õppimise ja vaatab Muri poole. Muri näeb midagi unes, võib olla seda, kuidas ta naabri Krantsiga päeval pureles, või kuidas ta suurt kassi Antsu taga ajas. Ja Jütsi silme eest lendavad mööda palju ühiseid seiklusi Muriga, kuidas nad seltsis suvel karjas käisid, kuidas Muri jänest taga ajas ja veel palju, palju pisikesi aga Jütsi meelest suuri ja tähtsaid juhtumusi kerkivad ta mõttesse. Kolks, kukub midagi maha, Jüts ärkab mõtteist ja vaatab üles isa poole. Isa on tukkuma jäänud, piip on ahju äärele kukkunud ja sealt tulle veerenud, Jüts naurab, paras isale, ise suitsetab ja mulle ei anna. Kas ma ei ole juba küllalt suur ja suvel kui karjas käisin oli mul omal ka piip. Tihti suitsetasin siis kiuvanud lepalehti ja sammalt. Väike Jüts, ta ei tea veel, et tubakas sisaldab mürki, ja see mürk on kahjulik inimesele. Isa ei keela sind mitte asjata, vaid et ta pojast kasvaks tugev ja terve mees, kes võiks temal abiks olla tema vanaduses.

Üuest kostavad sammud, värvapost nagiseb, tasa ja nagu pool tahtmata, haugatab Muri. Eeskojas taob keegi lu-

miseid jalgu vastu seinat ja nüüd koputatakse ukse pihta.

„Sisse“, hüüab kokkunud Jüts. Tupp astub pikka sinelisse mässiitud lumine mees ja palub teed juhataja lähemasse külasse. Varsti lahkub võõras, Muri aetakse välja, kustutatakse tuli ja väike Jüts poeb isa ja ema vahele sooja sängi. Peagi tunnistab rahulik ja korrapärane hingamine, et terve perekond on vajunud sügavasse ja kosutavasse unne, unustades kõik päevased hädad ja mured.

Õues aga nutab kange külma käes Muri.

Pilvist langevad jälle üksikud lumehelbed ikka tasa, tasa viivitades kui oleks neil kahju langeda alla sõprade sülle.

H. K.

Alavere algkool V kl.

Asutagem õpilasinge.

Meil on olemas igas koolis õpilasinge mitmesuguste eesmärkidega, vastavalt õpilaste huvile. Iseäranis kesk-kool on rikas oma ringide mitmekesiduse poolest. Ja alati võtab suurem osa õpilasi innukait oma ringide tegevusest. Ka mina olen üks neist.

On olemas õpilasi, kes ei poolda seda vaadet ja teevad tihti maha ringide tähtsuse. Nii mõnigi laseb end sellest eksitada ja jääb emale ringidest.

Juba koolgi on nagu suur ring, kuhu õpilasi on toonud teaduse himu. Kahjuks aga ei saa kool oma üldteadmistega rahuldada igat õpilast kel on huvi üksiku teaduse vastu suurem kui teiste vastu.

Olemegi jõudnud kohani, kus leiame tungivat tarvidust ringide järele. Ringid peavad suutma seda täita, mida ei suuda õpilasele anda vastav õppeaine.

Minule meeldib kõige enam tehnilised saavutused. Astusin vastavasse kooli, aga seal ilmnes, et tunnis ei saa kõike, mida ihkan. Edasi astusin tehnilisse ringi, et leida uut midagi, mis huvitab. Mis olen ma siis sellega saavutanud? Olen juba jõudnud tutvuda põhjalikumalt raadio ja kingoga. Oleme teinud üksteisele ülesandeiks, valmistada vastavate allikate põhjal referaate üksikute küsimuste kohta. Oleme tellinud ühiselt tehnilisi ajakirju ja raamatuid, ning korraldanud õppekäike tehnilistesse asutustesse. Niiviisi oleme kätte saanud seda, mida ei paku kool ja mida üksikult on teostada võimata. Ühenduses peitub jõud. Ka arendame oma tähtsamat relva — kõnet just referaatides.

Teisest küljest huvitavad mind ka keeled. Koolis on võimalus õppida kahte võõrkeelt. Koolis asutatud „Võõrkeelting“ aga võimaldab veel tutvuda ja õppida teisi keeli.

See oli ainult minu seisukoht. Nii on ka teiste õpilastega ja teiste ringidega.

Varsti astume ellu ja siis on meil tähtis kui omame laiema silmaringi. Meie lööme endid elust läbi ja ei kao igapäevasesse massi kui on meil suuremad teadmised teistest. Seda ülesannet on õpilasingid võimelised teatava määranil täitma.

Teisest küljest on veel ringis teotsemine tähtis ühiskondlises mõttes. Seal

ÕPILASLEHT
1933

arendame endis ühismeelt ja sõbralikku käitumist kaaslastega. See annab meile kaasa head omadused elusse.

Ükski ring ei teotse ilma juhita, see on kindel. Õpilasingides on alati juhtideks õpilased ise. Jällegi on võimalus õpilasel endas arendada just organiseerimis- ja juhtimisoskust. Ka üks vajalik ja hea omadus.

Kindel on, et meie ei suuda neid omadusi nii suurel määral endas arendada kui puuduvad ringid. Ei saa ka siis ütelda, et ringidel ei ole tõsist tähtsust õpilase kohta.

Mõnelgi kerkib küsimus, kuidas seda läbi viia, kui koolis puudub vastav ring? Siin tuleb näidata ettevõtlikkust. Asjastuhvitatud astuge kokku ja asutage vastav ring. Alguses on ring nõrk ja ei suuda täita oma ülesannet, aga sellest saab üle. Otsige ühendust teiste koolide vastavate ringidega ja teil avanevad suuremad võimalused.

Igatüki teist, kes ei ole osa võtnud ringide tegevusest, astuge mõnda ringi ja töötage seal mõni aeg innukalt. Pärast otsustage siis, kas on mõtet teotada õpilasingis. — Martin —

Spordikroonika.

L. Ü. G. kergejõustiku võistlused

lõppesid vihma ja poriste ilmade tulekuga. Iga klassi paremale sportlasele jagati Spordiringi juhataste poolt välja auhindadeks „Sportlase kalender-käsiraamat“. Üldiselt võib võistluste tagajärgedega jääda rahule, nii purustati mitu kooli rekordi. **Ervin A.**

Oru algkooli spordivõistlused Linnamäel.

Laupäeval, 7. okt. s. a. oli Oru algkooli lootusring „Põhjala“ korraldusel Oru-Linnamäel kooli I spordivõistlused. Ilm on võistlusteks kaunis halb, kuid selle peale vaatamata olid võistluste tagajärjed kaunis head, arvestades võistlute noorust.

Tagajärjed olid järgmised:

60 m jooks poistele — I A. Künnapuu 8,9; II H. Laanberg 9,5; II J. Viikmann. 60 m jooks tüdrukutele — I H. Kanav 10,0; II K. Nyholm 10,2; III M. Grosjäger. Kõrgushüpe poistele — I A.

Haapsalu noorte ilus tegu.

Pargiistutamine Haapsalus.

Paar nädalat tagasi istutas Haapsalu seltskond Holmile pargi noorte männitaimede näol. Eriti agaralt võtsid istutamist osa Haapsalu algkoolide õpilased. Mõlemad algkoolid olid tulnud istutama koolijuhatajatega eesotsas.

Jurma 115; II A. Künnapuu 110; III E. Nurk 110. Kõrgushüpe tüdrukutele — I K. Nyholm 100; II H. Kerm 95; III L. Saar 95. Kaugushüpe poistele — I A. Künnapuu 399; II E. Nurk 345; III A. Jurma 342. Kaugushüpe tüdrukutele — I K. Nyholm 330; 3 II L. Saar 28; III M. Laanberg 233. 200 m jooks poistele — I A. Künnapuu 33,0; II H. Laanberg 34,5; III E. Nurk. 400 m jooks poistele — I A. Künnapuu 76,0; II H. Laanberg 76,7; III H. Vaarman. 5×60 m teatejooks poistele võitis V kl. meeskond ajaga 50,7. 3×60 m teatejooksu tüdrukutele võitis VI kl. ajaga 31,5.

Klassidest omas esikoha V klass 83 punktiga, teiseks jäi VI kl. 81 punktiga. Parimaks sportlaseks osutus A. Künnapuu V klassist. Tüdrukust osutus parimaks K. Nyholm, ka V klassist.

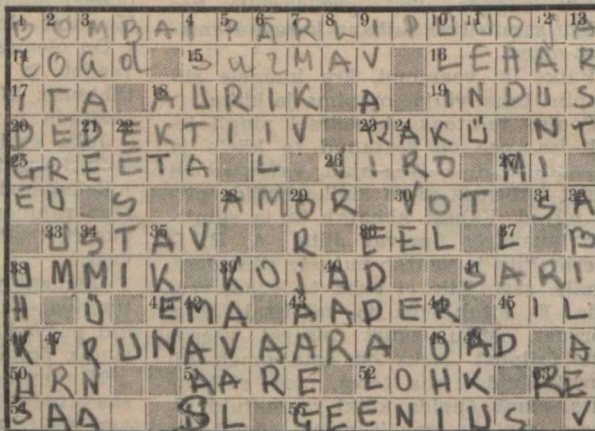
Ristsõna.

Auhinnaline

Paremale: 1. kuldraamatuist, 14. söögid, 15. tappev, 16. operettide meister, 17. kinonäitlejanna eesnimi, 18. auru-laev, 19. jõgi Indias, 20. salapolitseinik, 23. Rakendus kunsti ühing, 25. naise nimi, 26. „Eesti“ soome keeles, 27. noot, 28. Rooma armastusejumal, 30. venepärane hüüdsõna, 31. asesõna, 33. truu, 36. ees, 38. kitsikus, segadus, asjad segi, 39. vanaaegsed ehitised, 41. seeria, 41a. üks vanemaist, 43. soon, 45. tuulehoog, 46. koht Rootsis, 48. kasvab aias, 50. nõu, näit. tuha hoiuks, 51. varandus, 52. mõlk, madalama osa, 53. noot, 54. üks tubadest, 55. suurvaim.

Alla: 1. bridž võõrapäraselt, 2. ruum ootamiseks, 3.teadus, 4. ilmaütleväkä, sõn. „isu“, 5. omab iga purjekas, 6. kaubandusilm, 7. riigimark ja kilovatt lühendatult, 8. noot, 9. kääne nimest Ivar, 10. kõrgem õppeasutus, 11. Ühend. Eesti Noorsoo Ühendus, 12. üllas, vääris, 13. arstija, 18. dokument, asjakiri, 22. meie isamaa, 24. nõutakse „ooberilt“, 26. vabariik, 29. ajastu, millest meil kurvad mälestused, 32. kuulub sõjalaevastastikku, 34. linn V.-Aasias, 35. maja „silmad“ (ains.), 36. naise nimi alaleütl. käändes, 37. kõrgem, liivast osa meres, 38. ajab upakile, 39. mitte rumal, 40. maapinna mõõt, 42. jõgi Euroopas, 44. tarvitusel tavaliselt haiguste puhul, 47. iramine, 49. akkumulaator.

Selle ülesande õieti lahendajate vahel loositakse välja kolm raamatut „Töökooli“ valiku järgi. Võitjatele saadetakse raamatud koju kätte. Saatke lahendusi!

Kirjavastused.

Arved S. Teie ei ole kirjastanud „Õpilastele“ nimetanud ei oma nime ega ka annud aadressi. Sellepärast ei saa vastata mujal kui siin kirjavastustes. Kesk-kooli kava on võimalik ise õppides läbi võtta „Kodukeskkooli“ abil. Pööra selle asutuse poole Tallinn, Estonia pst. 15. Sealt saab vajalikke andmeid kõigi küsimuste kohta.

Ühistegelise võistlustööst osavõtt on vaba, mingit takistust ei ole. Ja kaastööd — miks mitte proovida!

Lembit Lövel. Pöörduge kirjalikult Valga linnas asuva skautide maleva vanema poole. Sealt saadetakse teile kohe organiseerija-juhataja. Kõik tarvilised andmed saate sealt. Jatkake ühendusepidamist „Õpilastele“ ja kirjutage oma rühma tööst.

Tegev- ja vastutav toimetaja
Helmi Jansen.

Väljaandja k.-ü. „Töökool“ Tallinn.

Nõudke kõikjal

„Ceresi“

tervisleiba!

Nõudlikule maitsele
kondiitri ja pagaritööstuse
saadusi

leiate alati **P. POTSEPP'A**
kondiitri- ja pagaritööstuse ärist

TARTUS,
Raekoja taga

Alati saadaval
värsked saiad,
küpsised,
koogid ja
tordid.